Xese dygeer zilee garga baina.

1932 onii Janvaari 26 eder

№ 21 (574)

eder byri garna.

Gazar byriin proltaarnuud negedegtii — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M mozliin komiteed ba B-M r'spyybl. tebiin gyicedkeke komiteed bolon yi'edker ebleliin B-M. zeblol gurb nii omonoos nilteiegdene

Dugaar neecediin yne 5 menge.

Zakika yne:

sara byriin 1 tekerig
Gadaada ulasta bol 1 tek. 50 menge

AADRIS: Верхнеудинск, Центросоюзная 26.

Laarin nasanaas negeçebe

Byke oros ulasiin gyicedkeke teb komiteediin geşyyu nek. M. A. Laarin gedeg ene 1932 onii janvaariin 15—nii şyni nasanaas negçebe. Nek Larin bolbol kubiskaliin keregte keden ziliin turşaada idebkitei kedelmerilesen baina. Ogtaabriin kubiskalaas koişo keden olon kariuucalgata kedelmerinyydte jabasan azai.

Komuniis nam bolbol prolitaariin kubiskaliin keregte idebkitei kedelmerilegçediin negen bolko nek. Laarin gedegi eeriingee dundaas aldasan baina geze temdegleke keregtei.

Baruunii beerenkii yzeltei daiçalan temeceke

[K]oriin aimagta uçarza вykii dutuu dundiigi darui zasaka

Ynekeeree beerenkii ketelberiiin desenees bodoto deere bolzo baina burtag barimtanuudiigi cogcolon bolzoibol:

Mal azaliigi çanarzuulan yrgedkeke uulaliigi toiruulan kolkoosuon ba iitei dunda çadaltaniigi kanduulza jasan yguigees, mal azaliin nege a jike telsb „eeree" engerbe. caaa deere sanamza baikaas bişe nege i teerme ba maliin dulaan baina cendee oroson ygii kari. Dunda donii somonii „bata ebiel" geze nizaa 2 sara dotor 160 tologoi mal dudaba: Basa „Malça" geze kamzaa yceer 2000 garan ba tolgoigoor 4 mal alaka teseb zokioon kiiudaza ina. Ziçe, ulaan paruzaan geze monii „Saalnii neremzete„ kamzaa garan kaçaraguudaa kiidaba. Nek. baruanikov bol mal azaliin tukai uubal zaabari eke ygii karin uurian ug baina.

Aimagiin kolkoosiin kolboonoos andaga zaabari mudasanaas 110 ran kolkoosiin cokom 75% ni cee emiid„eze çadasan ba kiisen iiin byriiakei ygii deerees urgacan zo kubaaka jabadal oduo kyrtel ireeuli.

Zeb kereglen olon niitiigi sonirkuulan kanduulza çadasan ygii, ydeşiigi engergeke tedii jabaza baina. Gadna Aimagiin gyicedkeke koroon gegeereliin oroniigi cenneke ygii jabadalaar tyşegte unşalgiin baişanaa bairaasant keebe. Odoo ton kangaita ygii bulan dotor ujalgada barigdasan Kolmogoorov, Rodninaa kojor çiçereldeze suuna. bulangiin uitan kyitenees arad çigi cuglakaa zogsozo. dykeriigiin kedelmerini tasaldazai.

Aimagiin ba kedeenii burkan ygii çyydiin zeblel yyrnyyd bygede noirşozoi.

Ekener dundiin kedelmeri aikabtar muu olonki somondo bysegii teleelegçed ba bysegiineriin kuraliigi martasan bolon tedeniigi surguulida ilegeke, albanda debşyylke jabadal kangalta kaikaramza ygii orkigdobo.

Aimagiin namiin koroon bol kedeenii kariin soniniigi çanarzuulka ba kedelmeriçen kedee biçegçediigi emkidkeke olozoruulka ba eke bolon kedelmeriigi şinedkeke jabadal martaba udaridalgaa, kedelmerçen kedee biçegçediin kuralda, beleckene ygii

Kelesençen ygyyneriigi debzyylkiin orondo angiin daisanguudiigi dalii doroo daldalan debzyyleze baina

Gatab Namsaraiin bolbol uridanaas naaşa aradiin kyzyygi melzeze jabasaniigi engeregçe kabariin yjede natigiin ygiitei dunda çadaltanaas ilersen bolbo çigi „nigyyleskii sedkelten" de daldalagdaza Anaagiin komuunada şurgaad Mal yskeke kolboonii biçegçe baisanaa Narkomproosiin biçegçede debzyylegdebe.

Zigzed Dorziin bol, Anaagiin somonii aldarta niudargan ba kubiskalda esergyy jabadaltai Nanzad Tarbiin kyrgen ba kaluun kolbootoi 1931 onii zebleliin sunguuliigi angiin koroto sybegçelgeer saad kiisen. 1931 on kyrtel imagta kynii kyceer azalaa kiilgesen abagai aad Aimagiin jerenkii tasagiin zonkilogçodo şurgan orood albanda debzyylegdesen ygiitei çadaltai Damba Zamsa Daşapaliingi kabçaza gargaba, basa kereg keteleg çe kelesençen Jignini gegçiigi alban koirogoor kabçadag baina.

Dorzo Anandiin gedeg Simioonoviin naçaalnig jabaza olokon kynii niurga zodoson ba 30 on kyrtel Kezengiin dacanii dergedeki şazantanii belgemiin geşyyn jabaza kuurmag

nomloloor aradiigi munkaruulza jabasan aad odoo aimagiin gazariin tasagiin biçegçe baina.

Lhasaran Gyrezabiin bol Deede kyrbiin somonii niudargan gulvaagiin kyy ba tuiliin alban koirog ba komuu niin geşyynees ceberlegdesen terenigi Aimagiin kolkoos sojuuzs zaabariçaniigi kiize baina.

Mukar Şiberiin aimagiin niudargan Sanza Ragşa Dubdanii gegçe Dugarzabiin bolzo neree ulariaad kolkoos sojuusiin saruul şyker dooro biçegçe suuna B. M. Ynenii 78 dugaarta toliiogdoson bolbo çigi jamar çigi kemzee barigdasan ygii orkigdozoi.

Balbagariin oin bajaliigi şinzeke zurgaanda Cagaanii opiseer jabasan oros nigtalan bodogço suuza baina.

Yndesezyylke jaвadal ton sula.

Modonii zurgaanda 15 nii 3 buriaad modonii kedelmeriçediin korşoondo 11 nii 3 buriaad kedee azaliin kolboondo 15 nii 5 buriaad g. m. 60% yndesezyylke gesen moziin namiin koroonii 3 dugaar pleenymiin togtooliigi kaikarsan ygii.

Balвariin oin вajaligii-gi olzoвoriiko gazarta jike orosiin deerenkii yzel gargaвa.

Doodo kyrbiin somonii erketen Namdag gegeçiin kubcasa erekede "dinomiidaar" galdaza dulaacuulna geze erkilegçe „Berdeelin" kelesen ba ilangajaa buriaaduudta kool kubcasaar kangadag ygii basa teeknig Gooncorov gedeg komsomooliin geşyyn Dorzo Nomşiingi buudakaa zabdasan baina.

Selengiin aimagiin bysegii Dorziin gegçiigi 87 tekerig sara byri telekeer kelceze asarsan aad 45 tekerig toocozo kylesiigi daraza kyciigini melzebe. Men-çilen Promkimkolkoosto buriaadiigi kaşadag baina. Gadna aimagiin gyicedkeke koroon 30—31 onguudta nege çigi oros likvidaatariigi beledkesen ygiigees odoo ygee oros somonguudta nom biçegte surgaka jabadali sula baina.

Dursagdasan bygedede zokiko garaas darui kemzee abka josotoi.

„Taban koşuun"

[X]as teriin surguuli jaвana ygii

[N]am komsomooliin geşyydiigi ulas [te]riin surguulida surgaka jabadal ton [su]la baina zişeelbel Doodo kodonii [so]mondo ...ujaabar, dikaabar sarauud... 1 kiçeel abal geze engergebe. [A]imagiin dergede „Maarks—Leeninii [n]ertig ugtaabar sarada emkilegdeker nege çigi kiçeel kiisen ygii. [B]ydna aimag dotoroo bykii 1000 şaam komsomooliin 20% ni kabaadagekede k a r i n b o l n o. [Ai]magiin dergede yrgelzelze baigaa [na]miin dyrsete B M şine ysegte suraliiin surguulida 100 garan nam [kom]somooliin geşyyd kabaadaka [ko]toi baisan aad keregceesen ygiin [k]eree 1/1 nii medeegeer gancala [iz]eeb Rinçenii gedeg sursan baiba.

Sojol вolвosoroliin kedelmeri muu

Tyre gegeereliin jabuulga kedee utaguudaar tuiliin sula jabaza baina [te]satanii surguuliinuud onison argiigi

Cereggiin zer zeвseg kuriaaka kuralda imperaliistanuudiin „erçemtei вeledkeze" вaisanii вarimtanuud

Cereggiin zeвseg tekeereze вaisanii medee.

Beerlin, 22(T). Kapitaliis ezerkegyydiin ceregiin zebseg beledkeze baisanii aguu jike teseb tunkaglagdazai. Ene teseb bolbol ceregiin zer zebseg kuriaaka neretei kuraliin kagas saraas neegdekee baikada ilersen uçarani buu zebseg kuriaaka gedegiin kooson çanariigi batalaba. Tere teseiin josoor:

Itaali ulas ceregiin **50** sydno-ongoco byteekiin zakiaa ababa. **Jugo-Slaavi** usan ceregiin flood baiguulza dab deere 2 kreiser 10 istrebiitel (kiduurça) ba 40 minonoosce gargaka baina. **Japoon** ulas eeriingee floodiigi jikeeken ergedkeze baina. Bagakan kreiseryydiigi **9** mingan toonno usa bagtaka kreiseryydeer saliba. Japoonii sydno-ongoconuudiin deboniini nege kubi airpolaan suulgaka niisyylkede zokioon tekeersen baina. **Aangli** ulas olon tooto usanii ojooriin ongoco tekeerekeer beledkebe, tere ongociin negeniini kemzee 640 toonno bolono. **Koito Ameerikiin** usan dalain miniisterstbe 8-10 mingan toonno usa bagtaka **kreiseryydiigi** şamdagai tekeeren orobo. **Poolşo** ulas bolbol usanii ojooriin ongoco kiilgekiigi Francuuziin Şerbyyrge kotiin parakoodiin zavuudiin zakidal kiibe. **Beelgiiin** zasagiin garaas ceregiin airoplaan byteekiigi Aanglida zakidal egbe.

Aangliiin zasag agaariin poojozdo вaiguulkiigi sanaaçalaвa.

Riim, 22(T). Loondon kotodo baigaa Azenca Dariima geze sakilgaan şuudanii medeegeer: Aangliin agaariin miniisterstbe bolbol agaariin ceregiin poojozdo baiguulkaar karaalaza baina. Tus miniistersbe kadaa 40 ceregyydiigi tegelder zebsegteeni bagtaagaad nege cag 240 kilomeeter niiseke airoplaan tekeerekeni. Ene airoplaanguudani daisaniin agaariin kycenees bejee arçalka pylimiodoor zebsegzesen baika baina. Iime deerees zygeer airpolaanguudiigi isteriitei airopolaan ydesyylke kereg ygii bolzoi.

Japoonii imperaliisam вa Gomindaanda esergyy syrte zagsaal.

Şankai, 21(T). Şankai kotiin kitad talada japoonii imperaliisam ba Gomindaantanda esergyy, niitiin syrte zagsaal bolzo iyynde **10000 kedmeriçed, kedmeriçe вysgyiner вa stydeentener kaвaadaвa. Zagsaalçad вolвol alka seerpetei tug вa Gomindaanda esergyy loozonguudiigi delgeen ergeze jaвaвa.** Tedenii dunduur **komuniisiin nom deвteryyd delgerze, poliicener keden komuniisuudiigi kinaltada aвaвa.** Enyyniigi gaikan zagsaalçad Municpaliteed zurgaanda oçozo tede **kinaltada aвtagçadiigi taвikiin eriite kiikedeni,** minicipaliteed zurgaaniigi buu zada barin keden zuun poliiconor sakiza baiba. Zagsaalçad tendees Gomindaanii ordondo oçozo kamag conkiigini bicar cokibo.

Namiin tyykiigi вolşiviig josoor taniza kuвiskaliin esergyy troskiisamtai temeceke.

Beerlin, 21(T) Germaaniiin komuniis namiin 12 ziliin oi gyicesenii daşaramda byke Germaani ulas dotor tuiliin olon miitinge cuglaanuud bolbo. Enyyntei negen kamta Leeninii negçesen ba Kaaral Liibkneegte Rooza Liygsimbyyrge kojoriigi alsan uçaruudiigi temdeglen garaba. Men ene kampaaniin uul udkani germaaniin komuniis namiin tyykiigi zeber ileryylke, kubiskaliin esergyy trockiisamtai temeceke Liygsimbyyrgiin yzel barimtalagçadiin Leeninde esergyy alduunuudiigi ileryylkiin temdegeer engerzei.

„Ulaan zaria" zavoodiin turşalgiigi вyke zavood вa faavriguud yliger вolgoko josotoi

„Ulaan zaria" zavoodiin ulaan tugta—gaвşagaiçuudiin zeвlelte ulasiin вyke yiledвeriin kedmerçedte kandaka вiçeg.

Leeningradiin „Ulaan-zaria" zavood bolbol avtoom telefoon byteeke bykii elexei deere negen jeneken zavood eniin yniigi doosoni bolgoko, ziliin ssebiigi uridçalan gyicedkeze, Dekabriin 15-da zilde 13% dooşo [ko]lgoko daabaritai aad 13,4% eeriin [y]nigi dooşoni bolgoson. Braak bolbol 2,9 proceentees 1,2 proc. kyrtel [b]aga bolbo.

Ene ilaita bolbol „Ulaan zariada" yiledberiigi narizuulka jabadaliigi [y]rgeneer jabuulza gadaadiin ulasaas [z]avoodiigi kabaadaka ygiigi zil [b]yri çeelelke ba kedmerçeniigi [k]anariin talaar deeşeni bolgokiin [k]oinoos temeceekiin tula emkilesenii [a]ça men. **Zavood вolвoi gadaadaas aвçarika jaвadalaas çeleeiiie.** Bidener bolbol gadaadaas abçideg olon zyiyyydigi eesediingee [y]ilyydeer selbideg bolzoi.

Ceekii byriige narizuulka jabadaliigi [o]rkileke tobçonuud baiguulagdaba [z]avoodto 700 erkim kedmerçedigi [k]abaduuisan zokioogçod narizuulgaadiin zokiooko belgem kedmerize[n] baina. Zavood bolbol 1932 ondo narizuulka jabuuligiigi ba standartizaçigi tokaicaanii açaar 2625 mm. [t]ekeng nariçaina. Zokiooko belgem [bolbo]ol ooe narizuulkiin ugtamai [t]eseb zokiooco baina, eneni 3,5 mil. [t]ek. nariçalkaar tukailagdana.

Manai zavoodto narizuulka sara [by]riin jike sain engeiçe, ene sara dotor kedmerçedees 300 min. tek. elyy mengiigi naribçalka duradkaluu angi oruulba. Tus zavoodto taban sariin turşa dotor idebketei gabşagaiçuudaas ba biçegçedees emkilegdesen çanariin koinoos temeceke batalion kedmerilze, çanar muugaar garaad kebtesen ediigi usadkasan, ceekenyydeer narizuulka jabadaliin koinoos temeceke idebketenii emkilesen ba brigaaduudta ediin eeriin yniigi dooşo bolgokiin koinoos ederberi temeceke jabadalda tusalba

Manai tyryyn jabagça brigaaduud bolbol eeseediingee byteedeg ediin yniigi sara byri dooşoni bolgoka oruulka. Namiin geşyyn Petrooviin ucaridaza baisan azakuin toocooto brigaada eeriingee eeriingee sara byri jikedkeseer Nojaabriin tesebiigi 116% gyicedkesen ba ene zuura braak gargaka jabadaliigi cem usadkazai. Alegseijviin brigaada sariin tesebiigi 105%, gyicedkeed, eeriin yniigi 30% dooşoni bolgobo. Ene metiin ziseenyyd zavoodto keden zuugaad baina. Ene uçar bolbol, zavoodiin eesediin teekniigi şudalkiigi deeşeni bolgosonoos tailbarilagdana. **Teekniigiin suurguuliigi ujalgaçalan kiike kereg вolвoi ediin yniigi dooşoni вolgokiin koinoos temeceke вa gaвşagaiçudiin ulasta kaвaadaka ygii jaвadalaas çeleeiikiin jikeken jaвuulganuud** men.

Zavoodiin gurbaduugaar şiidkekii zilde bii bolgoson socaliis debzyylge bolbol ceeki ba brigaadiin azakuin toocoogi ynen kereg deere bejelyylen jabuulaa ygii basa arga ygii baisan. Ede keregselyydiigi naribçalka, narizuulka ba ediin eeriin yniigi dooşoni bolgoko jabadaluudiigi ceekenyyd zavoodiigi erkileke gazartai ba brigaaduud ceekiin azakuigi erkilegçed çanga geree batalza bekizyylke baina.

Olon ediin yniigi dooşoni bolgokiin koinoos temeceke jabadaldaa eesediingee ediin çanariigi gyicedkeze ygii. Odoo eder bide ediin eeriin yniigi dooşoni bolgokiin koinoos temeceke ba socaliis debzyylgiin koinoos temeceke turşalganuudiin talaar todorkoi kelezei.

Bidener kolbooto ulasiin byke yiledberiin kedmerçede ediin çanariin koinoos ergeneer dobtolkiigi kandana „Ulaan zaria" zavood bolbol namiin XVII dugaar konfireencede ediin çanariin koinoos temeceke jabadalda ilaltai jireze raaporta medyylkiigi ujalgalana.

„Ulaan zaria" zavoodiin kedmerçiediin daalgabaritaar ulaan tugta ba tyryyn jabagça gabşagaiçuud:

Vasiljeva—№ 25043, Marjanova—№ 2500 Jerrin—14126, Kiiselev—14023, Petroov № 14126, Petroov—14343; Efigoorov № 14041, Simsonov 116071, Vinograadov—14024, Fioodorov—14004 Profimov—140253, Vasiljeva—97251 gebe.

BK(b) Namiin Zyyn Sibiir Kizaariin komiteediin V dugaar pleenym bolbo.

Ene onii janvaariin 17-19 kyrtel ZSibiir kizaariin namiin komiteediin V dugaar pleenym bolbo. Tus pleenym deere: 1) Kizaariin aradiin azakuin 1932 onii kinaka too tukai ba Z-Sibiiriin altanii kolboonii kinaka too tukai nemelte iledkeltei; 2) Byke kolboonii namiin konfereencede oçoko teleelegçiigi songoko; 3) Zokioon baiguulka asuudaluud—geke zergiin iime gurban asuudaltai baizai.

Negedygeer asuudal tukai neker Kriştaali iledkel kiisen baina. Pleenymiin tukai delgerengiigeer daraagiin dugaarta tolilagdaka baina. Pleenymiin togtooluudiin saitar tanilcaza byrimesen bejelyylen gyicedkeke jabadal bolbol namiin yyr bykenii, namiin emki bykenii, namiin geşyyn bykenii çukala yyrege men geze cokom taniza bolşoviig josoor temeceke keregtei.

Zeвlelte ulas dotor

Azarвaidzaanii komuniis namiin 11 dygeer kural

Moskvaa, 23 (T). Bakuu kotodo Azarbaidzaan ulasiin komuniis namiin arba negedygeer kural neegdezei. Tus kuraliigi Azarbaidzaanii komuniis namiin teb komiteediin negedygeer sekretaar nek. Poloonski neeke zuuraa keleseni: Leeninii şabinariin aldarta negen ba namiin bolon byke delekein prolitaariin manlai bolko nek. **Staalinii** beje namiin teb komiteediin geşyyn cag ergelze baisaar menee eder korin zilee gyiceze, men ene zilde namiin teb komiteediin zinkini sekretaar baisaniini arban zil gyicene. Neker Staalinii neriigi nam ba delekeiekinii kedmeriçenii kedelmeriçed bolbol prolitaar angiin aguu kyyete temeceliin tusagar çadabarita manlain dyriigi kolbono.

Ene 1932 ondo Kabkaasiin emeneki federatiiv rispyybligiin arban zil bolsoniini oi gyiceke,—geze nek. Poloonski keleke zuuraa—ene bolbol Leeninii yndesenii bodolgiin aguu jike ilalta men,—gebe.

Men caaşani nemeseni: komuniis namiin Bakuugiin emki bolbol Kabkaasiin emeneki federaaciigi azakuin ba ulas teriin talaar bekizyylkiigi oroldozo çigi baisan, oroldoko çigi baina.

Neker Poloonskiin syyleer kabkaasiin emeneki federaaciin kizaariin komiteediin negedygeer sekretaar Orakelazviili toocooto iledkel kiibe.

В.-Удинск. тип. БГИ. Зак. № .8, тираж 3800 вурлит № 909